

Tato testování zajišťovaná Českou školní inspekcí se od dřívějších testování realizovaných společností CERMAT liší tím, že testy jsou distribuovány elektronicky. Má to své přednosti i omezení, o kterých je pojednáno v podkapitole 4.3.

3.5.5 Služby poskytované nestátními subjekty

V ČR působí několik soukromých subjektů, které nabízejí školám evaluační služby. Nejvíce využívány jsou služby organizací Scio a Kalibro, které kromě hodnocení výsledků vzdělávání poskytují školám rovněž dotazníková šetření zjišťující zpětnou vazbu k práci školy od žáků, učitelů a rodičů. Oblasti hodnocené kognitivními testy zahrnují většinu školních předmětů, Scio dále nabízí rovněž testy na hodnocení „kompetencí“ a „gramotnosti“ včetně finanční. Testování probíhá v určitých ročnících, organizace Scio nabízí rovněž dlouhodobé programy, které monitorují vývoj výsledků vzdělávání (zjednodušené stanovení přidané hodnoty). Podle evidence těchto organizací využívá jejich služby zhruba polovina základních a přibližně třetina středních škol. Společnost Scio nabízí testy s výběrem odpovědi, které jsou zaměřeny zejména na vědomosti. Kalibro se snaží pomoci školám a učitelům odhalit aspekty výuky, ve kterých dochází ke špatnému porozumění. Z testování dostávají školy podrobné zprávy obsahující výsledky jednotlivých žáků i celkové výsledky škol v porovnání všech škol, které se do testování zapojily. Nevýhodou tohoto typu zpětné vazby pro školy je skutečnost, že nedostávají žádnou informaci o typu ostatních škol, které se do daného hodnocení zapojily, a není tedy zřejmé, s kým jsou výsledky jejich školy srovnávány.

Kromě organizací Kalibro a Scio, které se dlouhodobě věnují hodnocení výsledků vzdělávání, působí na českém trhu řada menších organizací, které nabízejí školám podporu při hodnocení vlastní práce. Státní i nestátní poskytovatelé testů hřeší na malou poučenost české pedagogické veřejnosti v otázkách hodnocení výsledků vzdělávání. I u nestátních subjektů se setkáváme s tím, že součástí nabízených testů není podrobné vymezení hodnocené oblasti. Uživatel se tak nedozví, jaké vzdělávací cíle test ověřuje, a nemůže si tedy učinit názor na to, zda je validní pro hodnocení jeho výuky. Stejně tak se setkáváme s tím, že nejsou k dispozici technické informace dokumentující kvalitu testu ani pokyny k interpretaci výsledků.

V poslední době vzrostla mezi školami obliba tzv. barvového poradenství nabízená organizací DAP services. Tato společnost nabízí hodnocení různých aspektů práce školy pomocí barvově-slovních asociací (BSA) a metodu OKAV (objektově-komunikační analýzu vědomí).⁶³ Unie psychologických asociací vydala v roce 2012 stanovisko, ve kterém poukazuje na metodologické a teoretické nedostatky této diagnostiky a nedoporučuje její užívání s argumentem, že může poskytovat nesprávnou a zavádějící informaci.⁶⁴ I obliba této metody svědčí na jedné straně o nedostatečné poučenosti pedagogické veřejnosti v oblasti hodnocení ve vzdělávání a na druhé straně o poptávce po hodnoticích nástrojích.

3.5.6 Projekt CLOSE (2012–2018)

Vedle uvedených projektů státního testování žáků a projektů soukromých subjektů, zejména společnosti Scio, podpořila Grantová agentura České republiky v roce 2011 výzkumný longitudinální projekt CLOSE (Czech Longitudinal Study in Education). Projekt je realizován ve spolupráci tří institucí: Národohospodářského ústavu AV ČR, Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Národního vzdělávacího fondu. Sledovány jsou tři populační kohorty

⁶³ Viz <http://www.barvyskoly.cz/>

⁶⁴ Viz <http://www.upacr.cz/doc/Stanovisko-UPA-Barvy-zivota-11-2012.pdf>